

Statistics Sweden

Statistiska centralbyrån

N2016/08065/MRT

Redovisning av regeringsuppdraget att utveckla statistiken kring de maritima näringarna

- Delredovisning

Förord

Statistiska centralbyrån fick i juni 2016 ett regeringsuppdrag att utveckla statistiken kring de maritima näringarna. Arbetet ska redovisas till Näringsdepartementet den 31 oktober 2016 och den 31 januari 2017. I december 2016 förlängdes uppdraget till den 30 juni 2017 för att också bestå av publicering i form av sökbara uppgifter och en rapport. Denna rapport är den andra delredovisningen av uppdraget.

Många personer på olika myndigheter och organisationer har varit till stor hjälp. SCB vill därför tacka alla som deltagit i diskussioner, bidragit med information eller på annat sätt lämnat information som hjälpt projektarbetet framåt.

Statistiska centralbyrån i januari 2017

Cecilia Hertzman

Mikael Fredberg

SCB tackar

Tack vare våra uppgiftslämnare – privatpersoner, företag, myndigheter och organisationer – kan SCB tillhandahålla tillförlitlig och aktuell statistik som tillgodoser samhällets informationsbehov.

Innehåll

Förord	1
Sammanfattning	3
Bakgrund och syfte	5
Genomförande och disposition	6
Disposition.....	7
Maritim näringsverksamhet	8
Definiera maritim näringsverksamhet	11
Mäta maritim näringsverksamhet.....	12
Transport.....	14
Maritim teknik och produktion	14
Havet som naturresurs.....	15
Fritid och turism.....	17
Service	17
Framställning av ekonomisk statistik för de maritima näringarna	18
Publicering av statistiken.....	19
Krav på statistikens kvalitet	21
Allmänt om Kvalitetsbegreppet för officiell statistik	21
Relevans	21
Tillförlitlighet	22
Aktualitet och punktlighet	22
Tillgänglighet och tydlighet.....	22
Jämförbarhet och sammanvändbarhet	23
Val av insamlingsmetod	23
Användningsområde	24
Resultat	25
Sysselsättning inom de maritima näringarna	26
Utrikeshandel med varor	27
Framtiden	32
Bilaga 1 Deltagare på kick-off 6 september 2016	33
Bilaga 2 KN-koder för maritim verksamhet	34

Sammanfattning

SCB har fått i uppdrag av regeringen att ta fram en samlad näringslivsstatistik för de maritima näringarna. Uppgifterna ska ligga till underlag för regeringens uppföljning av den maritima strategin som togs i augusti 2015. Strategin bygger på tre likställiga perspektiv *Hav i balans*, *Konkurrenskraftiga maritima näringar* och *Attraktiva kustområden*. Strategin innehåller också en vision: *Konkurrenskraftiga, innovativa och hållbara maritima näringar som kan bidra till ökad sysselsättning, minskad miljöbelastning och en attraktiv livsmiljö*. För uppföljning av strategin och dess vision har Havs- och vattenmyndigheten fått i uppdrag att utveckla en modell och ta fram indikatorer. Näringslivsdelen i en sådan modell utgörs bland annat av ekonomisk statistik avseende de maritima näringarna.

Arbetet med uppdraget att utveckla statistiken kring de maritima näringarna har inneburit en avgränsning av maritim näringsverksamhet utifrån befintliga uppgifter. Utgångspunkten har varit indelningen som används för näringarna i den maritima strategin, transport, maritim teknik och produktion, havet som naturresurs, fritid och turism samt service.

Utifrån befintlig statistik är det dock inte självklart hur avgränsningen ska gå till och vad som ska ingå. Maritima näringar har idag ingen egen plats i näringsgrensindelningen, vilket är en vanligt förekommande indelning för ekonomisk statistik. Näringsgrensindelningen för svenska företag i Standard för svensk näringsgrensindelning 2007 (SNI2007), har dock fått utgöra den huvudsakliga identifieringen av maritima företag. Detta för att göra statistiken jämförbar med annan ekonomisk statistik och att uppgiften om näringsgren tas fram för statistiska ändamål och granskas utifrån de kraven. Uppgifterna har sedan kompletterats med geografisk information och information från andra myndigheter och organisationer där näringsgrensindelningen inte har kunnat användas.

SCB har definierat målpopulationen för de maritima näringarna som samtliga maritima aktiviteter som utförs av svenska företag eller andra marknadsproducenter, vars verksamhet till största del är maritim. Det innebär om ett företag klassificerats med huvudsaklig maritim näringsverksamhet ingår hela företaget i statistiken. Är däremot en mindre del av företagets aktivitet maritim ingår inte företaget i statistiken. För ekonomiska uppgifter används främst basfakta från undersökningen Företagens ekonomi men kompletteras med uppgifter från den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS) och Utrikeshandel med varor.

I detta första arbete med att ta fram statistik för de maritima näringarna har 7 157 företag i näringslivet identifierats som maritima år 2014. Flest företag återfanns inom området Havet som naturresurs, ca 2 500 eller 35 procent av samtliga företag.

Nettomsättningen i de maritima näringarna utgjorde 1,1 procent av den totala nettoomsättningen i näringslivet år 2014. Störst var den inom Transportområdet, 51 procent av de maritima näringarnas totala omsättning, följt av Maritim teknik och produktion med 19 procent.

De maritima näringarna sysselsatte cirka 33 000 personer varav en majoritet var män, 22 800 jämfört med 10 200 kvinnor år 2014. Sysselsättningen var störst inom området Transport, 14 400 varav 4 000 var kvinnor och drygt 10 000 var män. Jämnast var könsfördelningen inom området Fritid och turism av de 6 800 förvärvsarbetande var hälften män och hälften kvinnor.

Exporten av varor uppgick till 7,2 miljarder kronor för de maritima näringarna och varuimporten till 6,5 miljarder år 2014. Det var 0,6 procent av den totala svenska varuexporten och även 0,6 procent av varuimporten. Störst import hade området Havet som naturresurs med 33 procent av de maritima näringarnas totala import medan exporten var högst inom Maritim teknik och produktion, 82 procent. Av varuimporten kom mer än hälften av de maritima näringarnas import från länder inom EU. Av exporten av varor gick också mest till länder inom EU, 46 procent år 2014.

I fortsättningen planeras statistiken att årligen publiceras på SCB:s hemsida i form av tabeller och diagram. Uppgifterna ska även publiceras i Statistikdatabasen (SSD). En första publicering är beräknad till försommaren 2017 och uppgifterna kommer då att avse 2015 och bakåt.

I arbetet med regeringsuppdraget har hänsyn tagits till kraven på utveckling, framställning och spridning av officiell statistik enligt gällande föreskrifter.

Arbetet med regeringsuppdraget har varit ett första steg att samla statistiken kring de maritima näringarna. Arbetet kommer att behöva utvecklas vidare särskilt inom vissa områden och kanske främst inom turism. Ett arbete som bör ske i samarbete med framför allt Havs- och vattenmyndigheten för att det ska kunna ingå i uppföljningsarbetet av den maritima strategin.

Bakgrund och syfte

I augusti 2015 beslutade regeringen om en svensk maritim strategi för människor, jobb och miljö. Strategin utgör ett inriktningsdokument för det fortsatta arbetet med att utveckla de maritima näringarna och bygger på tre likställiga perspektiv *Hav i balans*, *Konkurrenskraftiga maritima näringar* och *Attraktiva kustområden*. Strategin innehåller också en vision: *Konkurrenskraftiga, innovativa och hållbara maritima näringar som kan bidra till ökad sysselsättning, minskad miljöbelastning och en attraktiv livsmiljö*.

För att regeringen ska kunna bedöma om de maritima näringarna utvecklas i linje med visionen aviserade regeringen att en process och modell för uppföljning, utvärdering och utveckling ska tas fram. Som ett led i detta fick Havs- och vattenmyndigheten i september 2016 i uppdrag att utveckla en modell och ta fram indikatorer för uppföljning av den maritima strategin (N2016/06049/MRT). En central del för ett sådant arbete utgörs av en utvecklad ekonomisk statistik avseende de maritima näringarna. Sverige saknar idag en samlad statistik kring de maritima näringarna vad gäller exempelvis omsättning, antal sysselsatta, antal företag m.m. En samlad ekonomisk statistik för de maritima näringarna bör tas fram och produceras med lämpligt intervall och regional indelning. Statistiken bör tas fram på årlig basis och tillgängliggöras både som sökbar data och genom en årlig rapport.

I juni 2016 fick Statistiska centralbyrån (SCB) i uppdrag av regeringen att utveckla och ta fram en samlad och utvecklad ekonomisk statistik (näringslivsstatistik) avseende de svenska maritima näringarna (N2016/04097/MRT). I december 2016 förlängdes uppdraget med en ändrad tid för redovisning (N2016/08065/MRT).

I arbetet ska SCB ha ett nära samarbete med Havs- och vattenmyndigheten, Trafikanalys, Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser samt Tillväxtverket. Vidare ska SCB samverka med berörda myndigheter och andra relevanta aktörer inom området. I första hand ska redan insamlad, hos SCB eller andra myndigheter, relevant information användas så att uppgiftslämnarbördan hålls så låg som möjligt för berörda företag.

SCB ska beakta möjligheten att använda den ekonomiska statistiken som en av flera delar för att följa upp de tre perspektiven som anges i den svenska maritima strategin; *Hav i balans*, *Konkurrenskraftiga maritima näringar* och *Attraktiva kustområden*. Statistiken som SCB tar fram ska också användas i uppföljningen av den maritima strategin i fråga om näringslivsstatistik enligt regeringsuppdraget till Havs- och vattenmyndigheten.

Genomförande och disposition

För genomförandet av regeringsuppdraget att utveckla statistiken kring de maritima näringarna har SCB tillsatt en intern projektgrupp. Utöver projektgruppen rådföras specialister inom SCB vid behov. Sådana specialister kan vara personer med kunskaper om publicering, nomenklaturer och specifik ämnesstatistik.

Utöver internt arbete har SCB haft kontakter med andra myndigheter och organisationer. I september anordnades en kick-off på Näringsdepartementet där syftet var att presentera uppdraget för inbjudna intressenter. Dessutom gavs det möjlighet för SCB att få information om behov och önskemål om ekonomisk statistik för de maritima näringarna. SCB fick även information om tidigare arbeten på området. Ett tjugotal personer från olika myndigheter och organisationer deltog på kick-offen. Deltagande organisationer framgår av Bilaga 1.

I kontakter med användare och intressenter har det lämnats värdefulla synpunkter och önskemål men också framkommit olika behov av statistiken. Önskemålen har bland annat handlat om att fånga in uppgifter om delar av företag med maritim verksamhet, att få med hela sektorn inklusive offentlig verksamhet, redovisning på regional nivå, detaljerad information om utrikeshandeln, möjlighet till att få tillgång till uppgifterna för ytterligare bearbetningar. Det har också framkommit önskemål om användningen av uppgifterna och då handlar det om konsekvensanalyser, marknadsövervakning och prognosarbete.

SCB har försökt ta hänsyn till detta men har också fått göra olika avgränsningar och prioriteringar då det fortfarande rör sig om ett nytt statistikområde. Likt annan förhållandevis ny statistik kommer det troligtvis under en uppbyggnadsfas finnas behov av utvecklings- och förbättringsarbete. Tiden för arbetet har också varit begränsad varför SCB har valt att fokusera på att samla en årlig basstatistik avseende ekonomiska uppgifter för de maritima näringarna. Ett arbete som ska resultera i att uppgifterna både publiceras på SCB:s webbplats men också att de kan användas för uppföljningsarbetet av den maritima strategin.

SCB hoppas också att det kommer finnas fler användningsområden för uppgifterna på samma sätt som det finns för annan statistik, officiell och övrig. Både som egen statistik men också som specialbearbetningar för specifika ändamål.

Arbetet har visat på att det finns ett behov av maritim ekonomisk statistik och att det finns många engagerade organisationer och företag som besitter stora kunskaper om maritim verksamhet.

Under uppdraget har SCB även samverkat med Havs- och vattenmyndigheten (HaV) som haft i uppdrag att utveckla en modell och ta fram indikatorer för uppföljning av den maritima strategin. Kontakter har även hafts med Business Sweden som har uppdraget att kartlägga varor och tjänster för svenska produkter inom det maritima området. Den senare har framför allt önskemål om att den maritima näringslivsstatistiken även bör innehålla uppgifter om utrikeshandel. I samarbetet med HaV har diskussioner förts om ekonomiska uppgifter för de maritima näringarna som kan ingå som indikatorer och vara en del av uppföljningen av den maritima strategin och dess tre perspektiv Hav i balans, Konkurrenskraftiga maritima näringar och Attraktiva kustområden och dess vision:

Konkurrenskraftiga, innovativa och hållbara maritima näringar som kan bidra till ökad sysselsättning, minskad miljöbelastning och en attraktiv livsmiljö.

Disposition

Syftet med den här rapporten är att redogöra för det arbete som bedrivits inom regeringsuppdraget att utveckla statistiken kring de maritima näringarna. I kommande avsnitt görs en genomgång av maritim näringsverksamhet och hur SCB föreslår att avgränsa det till statistik. Därefter följer ett avsnitt med kvalitetskrav på officiell statistik för att avsluta rapporten med resultat och en diskussion om framtiden.

Maritim näringsverksamhet

Regeringen har gett SCB i uppdrag att ta fram ekonomisk statistik avseende de maritima näringarna. I den maritima strategin som beslutades i augusti 2015 beskrivs maritima näringslivet som verksamheter som sker på, i eller är beroende av resurser från havet samt bidrar med varor och tjänster direkt riktade till maritima verksamheter. Därutöver tillkommer verksamheter som turism som är beroende av havet eller de större sjöarna.

I strategin används fem områden för indelning i näringarna. Områdena är transport, maritim teknik och produktion, havet som naturresurs, fritid och turism samt service.

Transport innehåller rederier, hamnar och logistikföretag. Transporter kan också vara kollektivtrafik eller annan transport av personer på vatten.

Maritim teknik och produktion avser varv och fritidsbåtsindustrin men också leverantörer av teknik och system och andra underleverantörer till den maritima näringen.

Havet som naturresurs innehåller såväl fiske och vattenbruk som energi, mineral och bioresurser.

Fritid och turism består av färjetrafik, kryssningsverksamhet, skärgårdsturism, fritidsfiske, handel med fritidsbåtar och marinor.

Service i det här sammanhanget är skeppsmäkleri, försäkringsbolag, kommersiell sjömätning samt undersökningsverksamhet. Dessa företag är beroende av den övriga maritima näringen till vilken företagen levererar tjänster.

Utifrån befintlig statistik är det dock inte självklart hur avgränsningen ska gå till och vad som ska ingå. Maritima näringar har idag ingen egen plats i näringsgrensindelningen, vilket är en vanligt förekommande indelning för ekonomisk statistik, så avgränsningen måste göras utifrån andra kriterier.

Tänker man sig att även verksamheter som bidrar med varor och tjänster direkt riktade till maritima verksamheter ökar svårigheterna att avgränsa näringarna med befintlig statistik. Få eller inga undersökningar idag frågar företagen om deras kunder.

Maritima näringar består också av olika delar och där delområden kan vara enklare och svårare att avgränsa. Området turism i sig är inte en egen bransch från början utan definieras utifrån besökarnas konsumtion i olika branscher¹. Så att bara avgränsa turism kan vara svårt och att sedan lägga till den maritima aspekten gör det än mer komplext. Söker man efter definitionen av maritim turism finnas det flera. Exempel på definition är den som används i rapporten Maritima besöksnäringen i Västra Götaland – definition & värde²: *Rekreationsaktiviteter som inbegriper en resa hemifrån och som är belagd i eller fokuserar på marina miljöer.*

En sådan avgränsning ska sedan göras jämförbar med andra delar av den maritima näringen för att man ska få en samlad bild av den maritima näringslivsstatistiken.

I andra sammanhang har även begreppet maritima näringslivet vidgats och området har benämnts som maritima sektorn eller maritima kluster. En sådan

1 Tillväxtverket Fakta om svensk turism 2015

2 Erik Lundberg, Centrum för turism Handelshögskolan vid Göteborgs universitet

benämning skulle innebära att även offentlig sektor och akademi skulle ingå. Det har också i rapporteringar ingått branscher som belastar den marina miljön vilket innebär en ytterligare utökning av innehållet i maritim verksamhet.

Tidigare arbeten inom området har också visat på olika definitioner och innehåll. Nedan följer några exempel.

SCB:s rapport till Havs- och vattenmyndigheten

År 2011 levererade SCB en studie av den maritima sektorn till Havs- och vattenmyndigheten som var input till deras rapport God havsmiljö 2020. Där definierade man den maritima sektorn som "aktiviteter och sektorer som är beroende av havet för sin verksamhet, bland annat de som kan klassas som direktanvändare och som drar ekonomisk nytta av sin användning av havet". Havs- och vattenmyndigheten hade listat följande aktiviteter eller sektorer som maritima:

- Sjöfart
- Båtliv
- Hamnar
- Farleder
- Marinor
- Fiske
- Vattenbruk
- Energi: vindkraft, kärnkraft, vågkraft, olja, gas och pipeline
- Gruvdrift
- Översvämningsskydd
- Byggnation och markanvändning
- Tätorter
- Försvarsverksamhet
- Museer, utbildning
- Turism och rekreation

Utifrån dessa delar identifierade SCB vilka näringsgrenskoder som kunde anses maritima eller delvis maritima. För de företag som tillhörde de maritima branscherna matchades ekonomiska data på från undersökningen Företagens ekonomi. I vissa fall användes också data från undersökningen Industrins varuproduktion. Den kan användas för att fånga upp maritima produkter i en annars inte helt maritim bransch. Resultat från den här sammanställningen visar att omsättningen 2009 uppgick till 86,7 miljarder kronor vilket var 1,4 procent av näringslivets totala omsättning (exklusive finansiella tjänster). Transportsektorn dominerar kraftigt med nästan två tredjedelar av den totala omsättningen. I studien identifierade man drygt 5 000 företag med omkring 30 000 heltidsanställda.

Vinnova: Den svenska maritima näringen 2007 – 2011

Vinnova har gjort flera analyser av ett antal näringsgrenar och en av dem var "Den svenska maritima näringen 2007 – 2011". Den studien inkluderar endast aktiebolag och omfattar omkring 2 150 företag med cirka 2 330 arbetsställen där det arbetade omkring 34 000 personer år 2011.

Även Vinnova började med att identifiera näringsgrenskoder som ansågs maritima och hittade ett tjugotal som kunde anses helt maritima. För att få med ytterligare företag i branscher som inte i huvudsak är maritima använde man sig av medlemslistor från branschorganisationer. Varje företag analyserades för att bestämma om

det kunde anses tillhöra den maritima näringen eller inte. För att få ekonomiska data per företag köpte Vinnova in Serranodatabasen från PAR AB och man använde också uppgifter per arbetsställe från Soliditet AB. Ytterligare information fick de från företagets verksamhetsbeskrivningar, deras hemsidor, annan företagsinformation samt arbetsgruppens kunskap om företagen. Förutom avgränsningen till aktiebolag hade man bara med företag som till största delen hade sin verksamhet inom den maritima näringen. Andra företag som inte hade maritim verksamhet som största område kom inte med i studien även om de hade viss maritim verksamhet. Den senare avgränsningen påverkade områden som finans, maritim fritid och turism men också stora teknikföretag som till viss del arbetade med maritima teknologier, men som inte till huvudsak var maritima företag.

Vinnova gjorde samma branschindelning som regeringen gör i den maritima strategin; Transport, Maritim teknologi och produktion, Havet som naturresurs, Fritid och turism samt Service. Delar som Vinnova påpekade är viktiga men inte togs med i studien var Offentlig sektor och intresseorganisationer samt Forskning och utbildning.

Norge

Norge med sin långa kust och tradition av att leva nära och av havet har även de försökt mäta sin maritima näring. De använder dock en något annan definition än den som används i den svenska maritima strategin; *Alle virksomheter som eier, opererer, designer, bygger, levererer utstyr eller spesialiserte tjenester til alle typer skip og andre flytende enheter.*³ De har en snävare definition då de inte inkluderar fiske eller olja eller annan energi från havet. Näringen delas in i fyra huvudgrupper Varv, Utrustning, Tjänster och Rederier. Undergrupper är Offshore-rederier, Borrning, Deepsea shipping, Nær sjöfart, Uthyrning, Tekniska tjänster, Finansiella och juridiska tjänster, Hamn och logistik, Handel och Varv. Nyckeltal i deras rapport är antal anställda, omsättning och förädlingsvärde. Resultaten presenteras efter åtta regioner.

Norge har också en ambitiös hemsida med resultat och analyser både på bransch- och regionnivå⁴. För hemsidan ansvarar norska Maritimt forum.

Trots en snävare definition sysselsätter den maritima näringen omkring 110 000 personer 2014. Det här visar att det är vanskligt att jämföra data då definitioner inte är identiska.

Dataunderlaget i Norge kommer från en räkenskapsdatabas som kallas Brønnøysundregistret. Den innehåller alla räkenskapspliktiga företag. Alla företag med mer än 50 procent av sin omsättning från maritim näring är inkluderade. För aktörer som tillhandahåller finansiella eller juridiska tjänster kan företag med mindre än 50 procent maritim omsättning komma med. Detta har man gjort för t.ex. DNB och Nordea som är världsledande "maritima banker" men omsättningen mot maritima aktörer uppgår inte till 50 procent av den totala omsättningen.

³ <http://www.708090.no/maritim-naering/hva-er-maritim-naering/>

⁴ <http://www.708090.no/>

Definiera maritim näringsverksamhet

För maritima näringar eller verksamheter finns ingen fastställd gemensam statistisk definition och i tidigare arbeten både nationellt och internationellt har man använt sig av olika definitioner och avgränsningar. Detta pekar på komplexiteten med att avgränsa maritima näringar och översätta det till ekonomisk statistik. En förutsättning för att kunna ta fram ny officiell statistik över de maritima näringarna av hög kvalitet är att känna till och förstå användarnas behov. Därefter måste dessa behov prioriteras och översättas till statistiska termer. I översättningen behöver verksamheter göras mätbara samtidigt som hänsyn ska tas till de kvalitetskrav som ställs på officiell statistik.

Ett viktigt steg i denna översättningsprocess är att definiera den så kallade Intressepopulationen, d.v.s. den population som användarna idealt skulle vilja att statistiken avsåg. För statistiken avseende de maritima näringarna skulle intressepopulationen kunna definieras som: "samtliga maritima aktiviteter som utförs av svenska institutionella enheter". Med en svensk aktör avses ett företag eller annan institutionell enhet.

Givet denna definition av intressepopulationen kan man tänka sig flera olika målpopulationsdefinitioner. Beroende på hur målpopulationen, d.v.s. den population som statistiken faktiskt ska avse, definieras påverkar det kvaliteten på resultaten. Allmänt om kvaliteten kan man säga att skillnaden mellan definitionen av intresse- respektive målpopulation påverkar relevansen i statistiken medan tillförlitligheten påverkas av avståndet mellan mål- och rampopulation. Med det senare avses den population som faktiskt går att använda. Mer om kvalitetensbegrepp i statistiken finns i kommande avsnitt.

Om vi för statistiken avseende de maritima näringarna skulle välja en målpopulationsdefinition som ligger nära definitionen av intressepopulationen skulle vi kunna få en statistik med stor relevans, vilket i teorin förstås ter sig lockande. I extremfallet skulle målpopulationen kunna definieras på samma sätt som intressepopulationen "samtliga maritima aktiviteter som utförs av svenska institutionella enheter". För att kunna ta fram statistik avseende denna population skulle det behövas en förteckning som omfattar alla svenska aktörer som bedriver maritima aktiviteter under referensperioden. Som framgått tidigare i rapporten finns inte tillräcklig information, i SCB:s egna eller i andras register, för att med hög träffsäkerhet kunna ta fram en sådan förteckning. Till detta ska läggas komplikationen att många av enheterna som bedriver maritim verksamhet också bedriver annan verksamhet. Det gäller då att på något sätt kunna urskilja den maritima verksamheten från resten av verksamheten. Detta blir särskilt svårt om statistiken över de maritima näringarna skall baseras på redan insamlad data då den maritima dimensionen saknas i dessa data.

Då det inte finns eller går att skapa en förteckning över enheter som bedriver maritim verksamhet och att det inte heller finns möjlighet att i redan insamlade data särskilja maritim verksamhet från övrig verksamhet måste vi justera definitionen av målpopulationen. En alternativ definition skulle kunna vara: "samtliga maritima aktiviteter som utförs av svenska institutionella enheter, vars verksamhet till största del är maritim".

SCB har utifrån vad som skrivs i den maritima strategin och i regeringsuppdraget samt hur begreppet näringsverksamhet används i annan ekonomisk statistik gjort ytterligare en avgränsning så att vi endast inkluderar maritima aktiviteter utförda av den institutionella enhetstypen företag, som är en del av näringslivet. För

näringslivet används definitionen i Nationalräkenskaperna, d.v.s. den del av ekonomin som är marknadsproducenter samt producenter för egen slutlig användning. Även statliga och kommunala affärsdrivande verksamheter inkluderas i näringslivet. Det innebär att offentlig förvaltning och hushållens icke-vinstdrivande organisationer inte inkluderas.

Sammanfattningsvis leder detta till följande förslag på definition av målpopulationen: "samtliga maritima aktiviteter som utförs av svenska företag eller andra marknadsproducenter, vars verksamhet till största del är maritim".

För att kunna använda denna definition behövs en metod för att bestämma huruvida en enhets huvudsakliga verksamhet är maritim eller ej. Nedan presenteras SCB:s förslag på en sådan metod. Metoden presenteras först på en övergripande nivå och därefter följer förslag på dess implementering i var och en av de fem områdena i den maritima strategin.

Mäta maritim näringsverksamhet

För att ta fram statistik för de maritima näringarna behöver SCB översätta beskrivningarna om maritima verksamheter i strategin till ekonomisk statistik. I översättningen behöver verksamheter göras mätbara samtidigt som hänsyn ska tas till de kvalitetskrav som ställs på officiell statistik.

En vanlig indelning av den ekonomiska statistiken är näringsgren. Indelningen görs utifrån de aktiviteter som bedrivs vid företagets arbetsställen. Aktiviteter är de faktorer så som insatsvaror, realkapital och arbetsinsats som ger företagets verksamhet av varor och tjänster. När detta tillämpas i statistiken grupperas aktiviteterna till branscher/näringsgrenar. Indelningen i näringsgren görs enligt gällande nomenklatur, Standard för svensk näringsgrensindelning 2007 (SNI02007)⁵.

Indelningen i näringsgren är enligt SCB:s metod utgångspunkten för den ekonomiska statistiken för de maritima näringarna. Detta för att göra statistiken jämförbar med annan ekonomisk statistik och att uppgiften om näringsgren tas fram för statistiska ändamål och granskas utifrån de kraven. Men också för att näringsgren gör aktiviteter mätbara och här är vi ute efter att fånga upp maritima aktiviteter och att använda redan insamlat material.

En genomgång av de 821 näringsgrenskoderna i SNI2007 resulterade i ett förslag på 23 koder som i detta arbete ses som helt maritima.

SNI-koderna stämde av med referensgruppen och synpunkter som inkom var att de till stor del verkar överensstämma med tidigare arbeten men att det finns risker i att SNI-koder inte fångar in hela den maritima näringsverksamheten. Det är t.ex. svårt att fånga in verksamheter som sker i anslutning till maritim verksamhet såsom transporter till och från hamnar. Utvecklingsperspektiv på det maritima området saknas i SNI-koderna. Det blir även problem att få med aktörer inom försäkring-, konsult- och juridisk verksamhet. Angående de senare inkom också synpunkter att tjänsterna i fråga borde vara desamma oavsett om de riktar sig mot maritim verksamhet eller ej.

Ett förslag var också att om man utifrån geografien kunde urskilja verksamheter som är vanligare i kust- och hamnkommuner än i inlandskommuner. Några mindre tester har gjorts angående detta men det var svårt att upptäcka ett mönster.

⁵ MIS 2007:2 Standard för svensk näringsgrensindelning 2007 för mer information

Ett problem är t.ex. att samtliga Sveriges tre största städer ligger vid kust. Det resulterar i branscher som är vanliga i storstäder så som tjänstebranscher blir de branscher som också är vanligast i kustkommuner och det blir svårt att särskilja kustberoende från storstadsberoende branscher. Tar man bort de tre storstäderna från kustkommuner blir branschen vård och utbildning vanligt förekommande. Så för att gå vidare med en geografisk ansats skulle man behöva lägga ner mer arbete på en mer genomarbetad metod.

Som framkom av synpunkterna från referensgruppen kan det finnas problem med att använda SNI-koder. Ett problem med näringsgrensindelningen är att den för vissa områden kan vara ganska allmän och innehålla varierade aktiviteter och det kan då vara svårt att särskilja vilka företag som är maritima. Ett exempel på detta är koden 25999 Diverse övrig metallframställning som omfattar tillverkning av olika artiklar av metall. Det kan vara hushållsartiklar, kontorsredskap och vägskyltar men också propellrar som är av intresse att urskilja i detta arbete. Att göra denna urskiljning är inte möjligt med enbart SNI-koden.

Ett annat problem att använda näringsgren är att bara den huvudsakliga aktiviteten används. Det vill säga den näringsgren där företaget har sin största andel av förädlingsvärdet. Det innebär att om ett företag har flera olika aktiviteter är det bara en som kommer med. I SCB:s Företagsregister finns fler näringsgrenar än den huvudsakliga registrerade så kallade sekundärbranscher. När huvudbranschen sätts utnyttjas top-down-metoden där man börjar titta på vilken branschavdelning⁶ som har högst förädlingsvärde och sen inom den väljer vilken som blir den valda branschen på den mest detaljerade nivån. Inom ekonomisk statistik är det vanligtvis huvudbranschen som används och de sekundära branscherna kan till stor del ses som hjälpinformation för att sätta huvudbransch.

Näringsgrenskoden kan också vara gammal och inte ha blivit uppdaterad om det skett en förändring av företagets verksamhet. Detta är inte bara ett problem för den maritima ekonomiska statistiken utan gäller för all statistik per näringsgren. Den främsta källan som används för att sätta näringsgren är Skatteverket. När en juridisk enhet startar och lämnar in sin skatt- och avgiftsanmälan till skattekontoret får den juridiska enheten även uppge vilken verksamhet som ska bedrivas. Näringsidkaren kan också själv ange SNI-koder för sitt företag på Skatteverkets internetjänst verksamt.se. Även Fastighetstaxeringsregister och uppgifter från undersökningen Industrins varuproduktion används vid kodning av näringsgren.

I detta arbete sker identifieringen med näringskod med den statistiska koden (NgS). Dessutom görs ett komplement med företag som i sekundärbranscherna har 50 procent eller mer i maritima näringsgrenskoder. Detta utifrån den top-down-metod som beskrevs ovan och att man i och med den kan missa företag med övervägande maritim verksamhet. Det då identifieringen av företag med maritim verksamhet utgår från den mest detaljerade nivån av näringsgrenskod.

Med näringsgrenskod täcks inte alla maritima verksamheter som anges i strategin in utan uppgifterna har även kompletterats med ytterligare information. Det gäller framför allt uppgifter inom områdena Fritid och turism och Service.

Varje av de fem områdena i strategin har utifrån näringsgrensindelningen eller andra källor översatts till förslag på statistik.

⁶ Gruppering av branscher till 21 stycken jämfört med 821 på den mest detaljerade nivån.

Transport

Enligt strategin ingår i transporter rederier, hamnar och logistikföretag. Transporter av gods är en viktig del i den omfattande världshandel som sker idag. Varor fraktas på vägar, järnvägar, i luften och på vatten. För att transporter på vatten ska konkurrera med andra trafikslag krävs bl.a. fungerande hamnar och transportkedjor. Hamnarna måste vara lättillgängliga både från vattnet men också från land så att godset kommer vidare till sin slutdestination alternativt kommer till fartyget som ska transportera dem vidare. Både vägar och järnvägar kan vara aktuella för att frakta gods till och från haven.

Transporter kan också vara kollektivtrafik eller annan transport av personer på vatten. Även persontransporter kräver fungerande logistik kring hamnar och terminalbyggnader etc.

För att ta fram statistik för området Transport används enbart näringsgrensindelningen för att identifiera företag. Det finns idag liknade statistik som Trafikanalys ansvarar för avseende sjöfartsföretag. Den undersökningen innehåller ekonomisk statistik om sjötransporter och övriga stödtjänster till sjöfart. Statistiken framställs på liknade sätt som den maritima näringslivsstatistiken kommer att tas fram på.

De koder som används för Transport i detta arbete är:

50101 Reguljär sjötrafik över hav och kust av passagerare

50201 Reguljär sjötrafik över hav och kust av gods

50202 Icke reguljär sjötrafik över hav och kust av gods

50301 Reguljär sjötrafik på inre vattenvägar av passagerare

50401 Reguljär sjötrafik på inre vattenvägar av gods

50402 Icke reguljär sjötrafik på inre vattenvägar av gods

52220 Stödtjänster till sjötransport

52241 Hamngodshantering

77340 Uthyrning och leasing av fartyg och båtar

Avstämningar har gjorts mot Sjöfartsforum, Skärgårdsredarna, Svensk sjöfart och Sveriges hamnars medlemsföretag. Slutsatsen har varit att flera av medlemsföretagen fångas in med SNI-koder. Exempel på vad som inte kommer med är hamnar som drivs inom offentlig förvaltning eller att företagets huvudsakliga verksamhet inte har klassificerats som maritim.

Maritim teknik och produktion

Här finns varv och fritidsbåtsindustrin men också leverantörer av teknik och system och andra underleverantörer till de maritima näringarna. Strategin har stora förhoppningar på det marintekniska området både att det ska öka den svenska exporten och bidra till en nyindustrialisering av Sverige. Det är dock ett av de mer spretiga och svårfångade segmenten att översätta till statistik.

För området Maritim teknik och produktion är den huvudsakliga informationen företagets näringsgrenskod. För de verksamheter som ligger inom Tillverkning i

näringsgrensindelningen SNI2007⁷ har även uppgifterna kompletterats med undersökningen Industrins varuproduktion (IVP). Det senare för att fånga in företag som ligger i SNI-koder där del av verksamhet kan anses maritim t.ex. som tidigare nämnts 25999 Diverse övrig metallframställning. Industrins varuproduktion syftar till att belysa den svenska industriproduktionens varufördelning, utifrån produktion av varor och industriella tjänster. Uppgifterna rapporteras enligt den Kombinerade nomenklaturen (KN). Mer information om undersökningen finns på SCB:s webbplats.

De koder som används för Maritim teknik och produktion är:

30110 Byggande av fartyg och flytande materiel

30120 Byggande av fritidsbåtar

33150 Reparation och underhåll av fartyg och båtar

42910 Vattenbyggnad

Från industrins varuproduktion har liksom för SNI-koderna ett antal varukoder bedömts som maritima. De företag som har rapporterat på dessa koder och inte återfinns med någon av ovanstående SNI-koder som huvudbransch klassificeras som maritima om 50 procent eller mer av deras andel inom industri är inom de maritima KN-koderna. För maritima KN-koder se Bilaga 2.

Avstämningar har gjorts mot medlemsregister hos branschorganisationerna Båtbranschens riksförbund, Svenska varv och Svenskt marintekniskt forum. Uppgifterna har även stämts av mot Vinnovas rapport Den svenska maritima näringen 2007-2011 samt kontakter med företag på området. Slutsatsen är att inom vissa områden som varv och småbåtstillverkning fångas mycket upp. Däremot är det svårare att fånga upp företag som delvis har maritim verksamhet eller som ligger i mer allmänna näringsgrenar eller inom tjänstenäringen så som konsultverksamhet.

Havet som naturresurs

Såväl fiske och vattenbruk som energi, mineral och bioresurser räknas till Havet som naturresurs. Vattenbruk är odling av växter och djur i vatten och i Sverige odlas det främst fisk, kräftor och musslor. Att stärka fiskbestånden och långsiktigt bibehålla dem på en säker nivå är en prioriterad fråga för regeringen. Starka, hållbara och fiskbara bestånd är en grundförutsättning för fiskerinäringen och det skapar förutsättningar för att öka lönsamheten i fisket. En viktig förutsättning för yrkesfisket är möjligheterna till avsättning varför beredningsindustrins förutsättningar är viktiga även för fiskerinäringen.

Vattenbruk är den del av livsmedelsbranschen som vuxit snabbast de senaste åren. I Sverige odlas fisk, skaldjur och alger. Det som kan hindra vattenbruket är belastningen på vattenmiljön, utsläpp av näringsämnen och smittspridning måste kontrolleras. Musselodling å andra sidan kan minska näringsbelastningen i havet då musslorna tar upp näringsämnena. På lite längre sikt ser man också att odling av mikro- och makroalger som man gör oljor, vitaminer eller speciella vitaminer av kan öka. På sikt kan de också utgöra ingredienser för livsmedel, djurfoder, mediciner eller bränsle och i större utsträckning ersätta produkter som i dag kommer från ett ohållbart fiske runtom i världen.

⁷ SNI-koder mellan 05 och 33 enligt Standard för svensk näringsgrensindelning 2007

Havsbaserad energitillförsel befinner sig i tillväxt och under utveckling men kan vara viktig för att Sverige ska nå målen om ökad andel förnybar elproduktion. Ett flertal tillstånd för utbyggnad av havsbaserad vindkraft har getts ut i Sverige. Vindkraft från havet har den fördelen att det ger en jämnare elproduktion än vindkraftverk på land.

Ytterligare ett sätt som havet kan vara en naturresurs är de ytligt liggande mineral som kan finnas på havsbotten. Utvinningen är dock inte helt okomplicerad och kan innebära risker för miljön. I Sverige är det sand, grus och sten som i begränsad omfattning har utvunnits.

För området Havet som naturresurs används visserligen olika källor men företagets näringsgrenskod utgör fortfarande den viktigaste källan för att identifiera företag. Uppgifter om fiske och fiskeberedning fångas in i SNI-koder men kompletteras med uppgifter om Yrkesfiske från Havs- och vattenmyndigheten och Vattenbruk från Jordbruksverket.

De koder som används för Havet som naturresurs är:

03111 Trålfiske i saltvatten

03119 Övrigt saltvattensfiske

03120 Sötvattensfiske

03210 Fiskodling i saltvatten

03220 Fiskodling i sötvatten

10200 Beredning och hållbarhetsbehandling av fisk samt skal- och blötdjur

47230 Specialiserad butikshandel med fisk, skal- och blötdjur

Uppgifter från Havs- och vattenmyndigheten avser undersökningen Det yrkesmässiga fisket i havet. Från den statistiken är vi intresserade av ägaren/ägarna till fiskebåtarna.

Jordbruksverket är ansvarig myndighet för statistiken om Vattenbruk. Uppgifterna avser bland annat produktion av matfisk, matkräftor och musslor efter odlad art. I detta arbete är vi intresserade av uppgifterna om odlaren.

Däremot täcker inte näringsgrenskoden in det som i strategin är uttryckt som maritim energi, energi från våg, vatten och vind. Information om detta har istället inhämtats från Energimyndighetens godkända anläggningar av typen havs- eller vågbaserad. Även om kärnkraftverken är placerade vid kusten för att släppa ut kylvatten och i någon mån är beroende av att kunna göra det har vi på rekommendation av Energimyndigheten valt att inte inkludera dem.

När det gäller substrat för biobränsle är det fortfarande i ett utvecklingsskede och det finns inte så mycket att samla in i dagsläget. På sikt kan det däremot vara intressant att följa området och om det kan vara verksamhet som bör ingå i statistiken t.ex. odlingen av sjöpungar.

Avstämning har gjorts mot Fiskebranschens Riksförbunds medlemmar och det som inte kommer med är främst partihandeln med fiske som ingår i den något mer allmänna näringsgrenen 46380 Partihandel med andra livsmedel, bl.a. fisk, skal- och blötdjur. Liksom inom vissa näringsgrenskoder inom Tillverkning är det också inom Partihandel svårt att särskilja maritim verksamhet från annan verksamhet. Inom Partihandel med andra livsmedel, bl.a. fisk, skal- och blötdjur ingår också till exempel mat till sällskapsdjur.

Fritid och turism

Ett annat ganska spretigt och svårångat segment är Fritid och turism. Här ingår färjetrafik, kryssningsverksamhet, skärgårdsturism, fritidsfiske, handel med fritidsbåtar och marinor. Turisterna kan vara både inhemska och utländska besökare, man talar om inhemsk respektive inkommande turism. Ett av problemen här är att skilja på maritim turism och annan turism.

Enligt FN och den internationellt vedertagna definitionen omfattar turism människors aktiviteter när de reser till och vistas på platser utanför sin vanliga omgivning för kortare tid än ett år för fritid, affärer eller andra syften.

Regeringen konstaterar i strategin att Sverige har flera skärgårdsområden, sjöar, kanaler och ett unikt maritimt kulturarv samtidigt som efterfrågan på kustnära upplevelser är stor både hos svenska och utländska gäster. Man hoppas också att den maritima måltidsturismen där lokal matkultur och maritima produkter tas tillvara ska utvecklas.

Även fritidsfisket och fritidsbåtliv har stor utvecklingspotential och kan generera betydelsefulla intäktskällor lokalt, vilket i sin tur kan bidra till att förbättra möjligheterna att bo och verka i glesbygd eller i kust- och skärgårdsområden.

För området Fritid och turism har det varit svårt att enbart med näringsgrenskoder fånga in maritim turism. Turism i sig är inte en egen bransch utan definieras utifrån besökarnas konsumtion i olika branscher⁸ så att bara avgränsa turism kan vara svårt och att sedan lägga till den maritima aspekten gör det än mer komplext.

Att översätta beskrivningen till statistik är inte helt självklart och det som fångas upp med näringsgrenskoder är framför allt färjetrafiken och de SNI-koder som används fullt ut är:

47643 Specialiserad butikshandel med båtar

50102 Icke reguljär sjötrafik över hav och kust av passagerare

50302 Icke reguljär sjötrafik på inre vattenvägar av passagerare

Utöver ovanstående SNI-koder används uppgifter från Inkvarteringsstatistiken för att identifiera företag. Inkvarteringsstatistiken innehåller gästnätter, kapacitet och beläggning på hotell, stugbyar, vandrarhem, campingplatser samt förmedlade privata stugor och lägenheter i Sverige. De anläggningar som identifieras som maritima är de som är belägna inom en kilometer från havet eller de fyra största sjöarna i Sverige och inte ligger i en större tätort⁹. Gränsen för större tätort går vid 10 000 invånare. Geografiska avgränsningar är möjliga att använda för andra aktiviteter än inkvartering men dessa aktiviteter bör utredas vidare för definition av maritim turism. Att inkvarteringsstatistiken ingår i det första förslaget är att den i dagsläget är den enda officiella statistiken inom turism.

Service

I det här sammanhanget räknas skeppsmäkleri, försäkringsbolag, kommersiell sjömätning samt undersökningsverksamhet till service. Inte sällan agerar dessa på en

⁸ Tillväxtverket Fakta om svensk turism 2015

⁹ I dagsläget är inte kopplingen mellan anläggningens identitet i Inkvarteringsstatistiken och uppgiften om organisationsnummer i Företagsregistret helt överensstämmande och på sikt bör man jobba med att förbättra den.

internationell marknad. Dessa företag är beroende av den övriga maritima näringen till vilken företagen levererar tjänster.

För området Service finns det få SNI-koder som täcker in maritim verksamhet och ingen som kan ses som helt maritim. Därför får annan information användas för att överhuvudtaget kunna identifiera några företag inom området.

Uppgifter om klassificeringssällskap har SCB fått från Transportstyrelsen. Transportstyrelsen har avtal med klassificeringssällskap för att delegera tillsynen av fartyg. Flera av dessa sällskap är internationella men det är det lokala ombudet som är registrerat i Sverige som används i den maritima statistiken.

För skeppsmäklare används medlemsinformation från Sveriges skeppsmäklar-förening. För att bli medlem i föreningen krävs en juridisk eller fysisk person som bedriver fartygsklarerings- och/eller skeppsmäkleriverksamhet och som efter prövning kan bli medlem i föreningen¹⁰.

För uppgifter om finans- och försäkringsbolag har vi först tittat på den officiella statistik som finns på området t.ex. Försäkringsföretagens kapitalplaceringar. Utifrån den statistiken är det svårt att identifiera maritima företag. För information om finans- och försäkringsbranschen har vi istället valt att använda Båtbranschens riksförbunds medlemmar i gruppen Finans och försäkring. För medlemskap i Båtbranschens riksförbund krävs en ansökan och sedan ett styrelsebeslut för godkännande av medlemskap¹¹.

För sjömätning och undersökningsverksamhet finns ingen branschorganisation eller tillståndsregister. Transportstyrelsen har tillsammans med Sjöfartsverket anvisningar för hur sjömätning bör utföras avseende kvalitet och teknik men inte av vem det ska utföras. För sjömätning används uppgifter från BåtNet som är en båtsajt som samlar maritima serviceföretag i kombination med information från Sjöfartsverket för att identifiera företag.

På området Service har det inte varit möjligt att använda näringsgrensindelningen eller annan befintlig statistik på SCB därför har andra källor fått bidra till att urskilja företagen på området. Uppgifterna har stämts av mot Företagsregistret på SCB för att avgöra om företaget var aktivt aktuellt år och kontroller görs också mot att företagets bransch verkar rimlig för maritim verksamhet.

Framställning av ekonomisk statistik för de maritima näringarna

När de ingående företagen är identifierade med maritim näringsverksamhet ska de ekonomiska uppgifterna tas fram. Grunden kommer att vara undersökningen Företagens ekonomi som också sätter den slutliga populationsavgränsningen.

Företagens ekonomi syftar till att belysa näringslivets (exkl. den finansiella sektorn) struktur med avseende på exempelvis lönsamhet, tillväxt, utveckling, finansiering och produktion. Undersökningen genomförs årligen vilket också kommer bli referenstiden för den maritima statistiken.

¹⁰ <http://www.swe-shipbroker.se/medlemsinfo/bli-medlem/>

¹¹ <http://foretag.sweboat.se/bli-medlem.aspx>

De uppgifter som kommer ingå är basfakta från Företagens ekonomi, förslagsvis:

- Antal företag
- Nettoomsättning
- Produktionsvärde
- Förädlingsvärde
- Totala intäkter
- Totala kostnader
- Bruttoinvesteringar
- Nettoinvesteringar

I Företagens ekonomi ingår inte den finansiella sektorn. För finansiella företag används istället Standardrapporten som samlas in av Finansinspektionen.

För statistik om sysselsättning används den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken (RAMS) istället för Företagens ekonomi. I RAMS finns koppling mellan företag och individ vilket gör det möjligt att redovisa demografiska uppgifter t.ex. kön och ålder för de personer som förvärvsarbetar i de maritima företagen.

- Antal förvärvsarbetande
 - Kvinnor
 - Män

Statistik om de maritima företagens utrikeshandel baseras på undersökningen Utrikeshandel med varor. Statistiken visar Sveriges utrikeshandel med varor fördelat efter länder och olika typer av varuindelningar. De uppgifter som föreslås ingå här är:

- Flöden (import/export)
- Avsändningsland för import (grupperat)
- Bestämmelseland för export (grupperat)

Uppgifterna ska redovisas för de maritima näringarna totalt men också uppdelat på de fem områdena:

- Transport
- Maritim teknik och produktion
- Havet som naturresurs
- Fritid och turism
- Service

Statistiken ska tas fram totalt för riket och planeras även att redovisas på länsnivå. Detta då det är den lägsta geografiska nivån som kvaliteten i uppdraget håller för. Uppgifter om utrikeshandel kan inte redovisas regionalt.

På grund av gällande statistiksekretessregler att inget enskilt företag eller arbetsställe får röjas finns det risk att vissa segment eller vissa regioner inte kan redovisas.

Publicering av statistiken

Statistiken planeras att i fortsättningen publiceras årligen på SCB:s hemsida årligen. I publiceringen ingår framställning av tabeller, diagram och eventuellt andra visualiseringsverktyg som exempelvis kartor. Uppgifterna ska även publiceras i Statistikdatabasen (SSD).

I publiceringsarbetet ingår också att ta fram en årlig rapport som beskriver det ekonomiska läget för de maritima näringarna utifrån den statistik som tagits fram. Rapporten planeras att publiceras efter att uppgifterna är publicerade i SSD.

Ett mål med arbetet med ekonomisk statistik för de maritima näringarna är att det ska bli officiell statistik. Officiell statistik ska enligt Lag (2001:99) om den officiella statistiken finnas för allmän information, utredningsverksamhet och forskning. Den ska vara objektiv och allmänt tillgänglig.

Krav på statistikens kvalitet

Allmänt om Kvalitetsbegreppet för officiell statistik

I arbetet med regeringsuppdraget har hänsyn tagits till kraven på utveckling, framställning och spridning av officiell statistik. Kvalitetsbegreppen grundar sig på sju kvalitetskriterier Relevans, Noggrannhet, Aktualitet, Punktlighet, Tillgänglighet och tydlighet, Jämförbarhet samt Samstämmighet. Kvalitetsbegreppet som används av SCB består av fem huvudkomponenter som är kopplade till kvalitetskriterierna i 3 a § lagen (2009:99) om den officiella statistiken. Relationen mellan kvalitetskriterierna och kvalitetsbegreppets huvudkomponenter ska vara följande.

Kvalitetskriterium	Huvudkomponent
Relevans	Relevans
Noggrannhet	Tillförlitlighet
Aktualitet	Aktualitet och punktlighet
Punktlighet	
Tillgänglighet och tydlighet	Tillgänglighet och tydlighet
Jämförbarhet	Jämförbarhet och sam anvä ndbarhet
Samstämmighet	

Huvudkomponenterna delas in i underkomponenter och i vissa fall delkomponenter. Nedan följer en kort redogörelse för huvudkomponenterna och deras betydelse för statistiken om de maritima näringarna.

Relevans

Relevans handlar om hur väl statistiken belyser de frågor som är viktiga för användarna av statistiken. I det här fallet hur väl de maritima näringarna fångas in i termer av anställda, omsättning etc. Överensstämmelse mellan målstorheter och intressestorheter är en viktig del i bedömningen av statistikens relevans. Innan man definierar de målstorheter som ska skattas måste man göra avvägningar med hänsyn till användarnas behov, tillhörande kvalitetskrav på statistiken, kostnader för framtagandet av statistiken och uppgiftslämnarbördan. Användarna kan ha olika informationsbehov, t.ex. vet vi att många användare skulle vilja inkludera offentlig sektor. Utan offentlig sektor kan man tappa stora delar av t.ex. forskning och utveckling som kan bedrivas både inom universitet och inom försvaret. Här har dock SCB gjort bedömningen att inte ta med offentlig sektor då det inte finns motsvarande ekonomisk statistik för offentlig sektor som det finns för privat sektor.

Användarna kan också ha olika önskemål om regional uppdelning, för vissa kan det räcka med större regioner, för andra län medan ytterligare andra skulle vilja ha statistiken uppdelad på kommun. Här sätter befintlig statistik kvalitetsgränser då undersökningen Företagens ekonomi i detta sammanhang håller för redovisning på länsnivå. Att bryta ner statistiken på kommunnivå skulle också kunna innebära röjandeproblem om det finns få företag i vissa kommuner. Samma sak gäller om man skulle vilja bryta ner statistiken på finare branschgrupper, för hela riket kan

man göra en del men vill man ha ytterligare uppdelning på t.ex. län kan det bli problem med röjande.

Några användare har uttryckt att det enda de skulle ha användning av är mikrodata vilket SCB bara kan lämna ut till forskning och då i avidentifierad form.

Det faktum att statistiken inte kan publiceras förrän nästan två år efter referens-tiden kan minska relevansen för användarna.

Tillförlitlighet

Tillförlitligheten handlar om hur väl ett statistikvärde skattar sin målstorhet, dvs. om hur stor avvikelser mellan statistikvärdet och målstorheten kan förväntas vara. Den totala avvikelserna kan ses som en summa av partiella avvikelser, positiva och negativa, som kommer från olika osäkerhetskällor.

Mycket av den osäkerhet som statistiken avseende de maritima näringarna kommer att vara behäftad med finns redan i undersökningen Företagens Ekonomi. Detta eftersom undersökningen kommer utgöra huvudkällan för statistiken om de maritima näringarna. Tillförlitligheten i uppgifterna från Företagens ekonomi får anses som god även om vissa osäkerhetskällor såsom framförallt bortfall förekommer. För en mer detaljerad beskrivning av kvaliteten i Företagens ekonomi se SCB:s hemsida. Den tillkommande osäkerheten i statistiken om de maritima näringarna kommer i första hand bestå av ytterligare täckningsfel och mätfel. När det gäller täckningsfel kommer det att introduceras såväl ett övertäckningsfel som ett undertäckningsfel. Övertäckningsfel uppstår då företag felaktigt klassificeras som maritimt trots att huvuddelen av verksamheten är icke-maritim. Omvänt uppstår ett undertäckningsfel när företag inte klassificeras som maritima trots att den huvudsakliga verksamheten är maritim. Mätfel uppstår till följd av att när vi väl klassat ett företag som maritimt betraktar vi hela dess verksamhet som maritim, trots att vi borde exkludera de icke-maritima delarna av verksamheten från statistiken.

Aktualitet och punktlighet

Aktualitet och punktlighet handlar om tidsavstånd och om vilken frekvens återkommande statistik behöver ha för att senast tillgängliga statistik ska bedömas vara aktuell. Statistiken om de maritima näringarna är planerad att publiceras en gång per år. Då merparten av data kommer från undersökningen Företagens ekonomi måste den inväntas vilket betyder att publicering kommer att bli mellan ett och ett halvt och två år efter referensåret. Den långa framställningstiden är förstås negativt för användarna men kan möjligen uppvägas av att man får ett totalräknat material.

Tillgänglighet och tydlighet

Tillgänglighet och tydlighet handlar om möjligheterna att få tillgång till statistik, som är framtagen eller kan tas fram, och information om de egenskaper som statistiken har. Statistiken kommer att publiceras på SCB:s hemsida fullt tillgänglig för alla som vill använda den. Där kommer det att finnas några färdiga tabeller och diagram samt data i de statistiska databaserna där användarna kan plocka fram egna tabeller. Tillsammans med resultat kommer också en dokumentation att finnas tillgänglig. Efter prövning kan avidentifierat mikrodata lämnas ut för forskning.

Jämförbarhet och sammanvändbarhet

Jämförbarhet handlar om möjligheterna att göra jämförelser mellan olika referens-tider eller olika grupper. *Samanvändbarhet* handlar om möjligheterna att kombinera och tillsammans analysera olika statistikvärden. I båda fallen styrs möjligheterna av hur lika eller olika målstorheterna är definierade och av skillnader i undersökningsmetoder.

I och med att det här området är nytt som statistik kan man vilja utveckla den under de närmaste åren och det kan då få konsekvenser för jämförbarheten. Man kan tänka sig att populationen ändras mellan åren om man hittar nya källor som kan användas. Mellan grupper samma år kommer jämförbarheten vara god så länge data kommer från samma undersökning, Företagens ekonomi. Görs förändringar i variabeldefinitioner eller modellberäkningar i Företagens ekonomi påverkas jämförbarheten i statistiken för de maritima näringarna.

Populationen är speciellt framtagen till den här statistiken och har valts ut med hjälp av SNI-koder, varukoder eller att de finns med i något register som anses relevant i sammanhanget. De företag som ingår i populationen ingår med hela sin verksamhet även om bara en del är maritim. Det gör att om man använder den här statistiken ihop med annan statistik kan vissa företag komma med både i de maritima näringarna och i annan statistik vilket gör att man inte kan summera t.ex. anställda eller omsättning, det blir då dubbelräkning.

Val av insamlingsmetod

Utifrån kvalitetskriterierna skulle man eventuellt kunna tänka sig att en direkt-insamling, d.v.s. enkäter om maritim verksamhet, till företag skulle kunna förbättra framför allt relevansen och aktualiteten på statistiken. En central del i arbetet med att designa en sådan undersökning skulle vara att ta fram en tydlig definition av begreppet maritim näringsverksamhet. Denna måste vara begriplig för de tillfrågade företagen så att de förstår om deras verksamhet klassificeras som maritim. De utvalda företagen som har olika verksamheter måste också kunna särskilja maritim verksamhet från övriga verksamheter, vilket vi misstänker i många fall skulle vara svårt om ens möjligt. Vidare skulle, eftersom vi inte på förhand kan identifiera företag med maritim verksamhet, undersökningen behöva omfatta stora delar av företagen i näringslivet. Det i sin tur skulle kräva en stor urvalsstorlek. En annan nackdel med en egen insamling är att man riskerar att bortfallet blir högt vilket ska jämföras mot det totalräknade material SCB har tillgång till i Företagens ekonomi. Dessutom tar det tid att utveckla en urvalsundersökning både vad gäller att designa undersökningen, ta fram insamlingsverktyg och genomföra den samt att den också ska godkännas av Näringslivets regelnämnd (NNR). Det skulle alltså ta tid innan maritim näringslivsstatistik skulle kunna tas fram.

Dessutom innebär det alltid stora kostnader att införa en ny insamling. Inte bara ska en mängd företag med eller utan maritim verksamhet ta sig tid att svara på enkäten. SCB måste bygga upp system för att ta emot data. Allt från en elektronisk enkät för att samla in data till system för granskning och sammanställning av uppgifter.

Slutligen finns starka önskemål om att SCB ska hålla uppgiftslämnarbördan nere och i möjligaste mån återanvända redan insamlad statistik.

Allt detta sammantaget gör att SCB inte föreslår någon ytterligare direktinsamling.

Användningsområde

Resultaten i rapporten avser att mäta de maritima näringarna och dess ekonomiska verksamhet. Företagen som ingår i populationen har valts ut med hjälp av SNI-koder, varukoder eller att de finns med i något register som anses relevant i sammanhanget. Det betyder att om det görs någon annan sammanställning för något annat temaområde kan delvis samma företag komma med där. Eftersom företagen går in med hela sin verksamhet även om bara en del är maritim kan man inte summera uppgifter från den maritima populationen med andra populationer och få en rättvisande total för hela Sverige. Det skulle bara gå om varje företag bara ingick i varje population med den delen som är aktuell för just det området. Här är syftet att visa den maritima delen och inte att ge en översikt över den nationella ekonomin.

Resultat

I arbetet har 7 157 företag identifierats som maritima och ingår i undersökningen Företagens ekonomi år 2014¹² Det motsvarar 0,7 procent av samtliga företag i näringslivet¹³. År 2013 var antalet företag i de maritima näringarna var 7 141.

Antalet maritima företag var flest inom området Havet som naturresurs både 2013 och 2014. Drygt en tredjedel av samtliga företag återfanns inom det området. Minst var området service med cirka 100 företag. Inom samtliga områden var antalet företag förhållandevis jämnt mellan åren.

Tabell 1 Antal företag efter maritimt område år 2013 och 2014

	2013	Andel	2014	Andel
Maritima näringar	7 141	100	7 157	100
Transport	833	12	854	12
Maritim teknik och produktion	1 767	25	1 784	25
Havet som naturresurs	2 473	35	2 451	34
Fritid och turism	1 965	28	1 963	27
Service	103	1	105	1

De maritima näringarna omsatte cirka en procent av näringslivets totala omsättning, även förädlingsvärdet var en procent medan produktionsvärdet och bruttoinvesteringarna var något högre. Mellan 2013 och 2014 skedde också en ökning av bruttoinvesteringarna. De totala kostnaderna och intäkterna var drygt en procent av näringslivet.

Tabell 2 Ekonomiska uppgifter för de maritima näringarna år 2013 och 2014, mnkr

	2013	Andel av totala näringslivet ¹⁴	2014	Andel av totala näringslivet ¹⁵
Antal företag	7 141	0,7	7 157	0,7
Nettoomsättning	77 732	1,1	80 342	1,1
Produktionsvärde	72 270	1,4	75 177	1,4
Förädlingsvärde	20 647	1,0	22 093	1,0
Totala intäkter	79 795	1,1	82 836	1,1
Totala kostnader	-74 613	1,1	-76 661	1,2
Bruttoinvesteringar	5 697	1,3	6 573	1,6

¹² I det ingår inte Inkvarteringsstatistiken

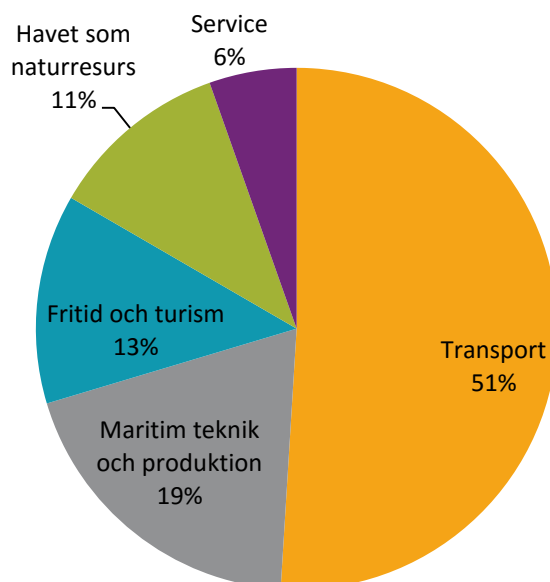
¹³ Totala näringslivet exkl. finansiella tjänster enligt företagens ekonomi (FEK)

¹⁴ Totala näringslivet exkl. finansiella tjänster enligt företagens ekonomi (FEK)

¹⁵ Totala näringslivet exkl. finansiella tjänster enligt företagens ekonomi (FEK)

Inom de olika områdena var nettoomsättningen störst inom området Transport. Av den totala omsättningen på 80 342 mnkr inom de maritima näringarna år 2014 var 51 procent inom Transport, följt av Maritim teknik och produktion med 19 procent. Lägst andel av nettoomsättningen var i området Service, sex procent.

Figur 1 Nettoomsättningen inom de maritima näringarna efter område, år 2014.

Sysselsättning inom de maritima näringarna

Av de cirka 33 000 förvärvsarbetande i de maritima företagen var knappt en tredjedel kvinnor 10 200, jämfört med 22 800 män år 2014. För sysselsättningen totalt i riket svarade männen för 52 procent och kvinnorna 48 procent och inom näringslivet exkl. finansiell sektor var fördelningen 63 procent män och 37 procent kvinnor enligt den registerbaserade marknadsstatistiken (RAMS).

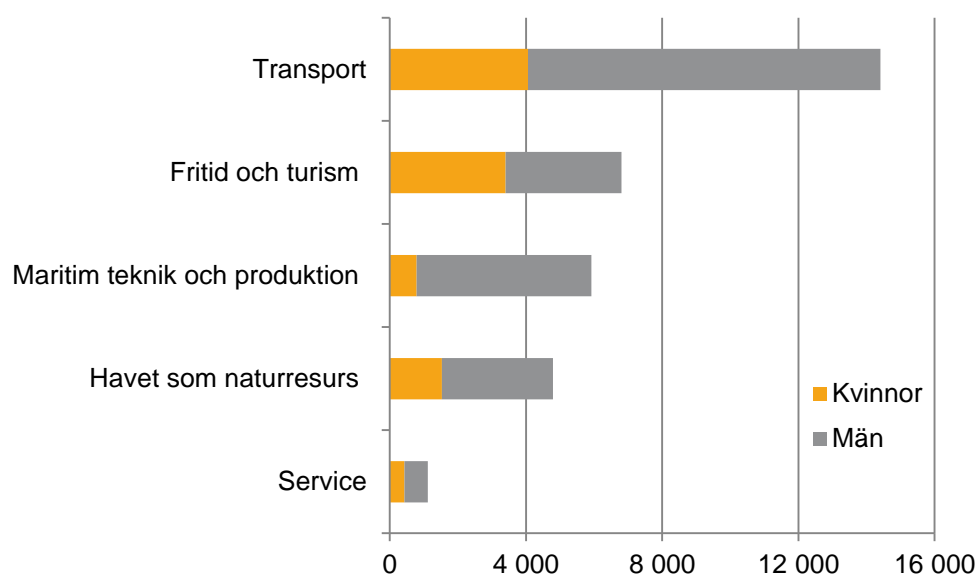
Mellan 2013 och 2014 minskade sysselsättningen något i de maritima näringarna från 33 400 till 33 000.

Tabell 3 Antal förvärvsarbetande i de maritima näringarna efter kön, år 2013 och 2014

	2013	Andel av näringslivet	2014	Andel av näringslivet
Totalt	33 421	1,2	33 035	1,1
Kvinnor	10 246	1,0	10 220	0,9
Män	23 175	1,3	22 815	1,2

Sysselsättningen var störst inom området Transport, 14 400 totalt varav 4 000 var kvinnor och drygt 10 000 var män. Jämnast var könsfördelningen inom området Fritid och turism, av de 6 800 förvärvsarbetande i området år 2014 var hälften män och hälften kvinnor.

Figur 2 Antal förvärvsarbetande inom de maritima näringarna efter område och kön, år 2014

Förvärvsarbetande i den registerbaserade arbetsmarknadsstatistiken avser en folkbokförd person i Sverige 31/12 respektive mellan 16 och 74 år och som har klassificerats med sysselsättning i november.

Utrikeshandel med varor

För de maritima näringarna¹⁶ uppgick varuexporten under år 2014 till 7,2 miljarder kronor och varuimporten till 6,5 miljarder. Jämfört med 2013 var det en uppgång av exporten med 3,8 procent och med 18,9 procent av importen¹⁷. Varuexporten för de maritima näringarna utgjorde 0,6 procent av den totala exporten som var 1 127 miljarder år 2014, även importen utgjorde 0,6 procent av totalen år 2014 som var 1 111 miljarder.

Det område som hade den största importen var Havet som naturresurs, en tredjedel av all varuimport gjordes inom det segmentet. Under år 2014 var det området Transport som hade den näst största importen medan det år 2013 var Maritim teknik och produktion.

¹⁶ I statistiken avseende utrikeshandel med varor ingår inte uppgifterna från inkvarteringsstatistiken i de maritima näringarna.

¹⁷ När det gäller förändringar mellan åren bör den tas med viss försiktighet då populationen är förhållandevis liten och det skulle kunna påverka förändringar mellan åren.

Tabell 4 Varuimport efter område i tkr, år 2013 och 2014

	2013	Andel	2014	Andel
Maritima näringar	5 501 339	100	6 540 917	100
Transport	1 002 199	18	1 890 871	29
Maritim teknik och produktion	1 463 459	27	1 470 107	22
Havet som naturresurs	1 790 170	33	2 178 804	33
Fritid och turism	636 920	12	410 561	6
Service	608 591	11	590 574	9

För varuexporten stod området Maritim teknik och produktion för den klart största delen för de maritima näringarnas export av varor, cirka 80 procent både år 2013 och 2014. Området följdes av Havet som naturresurs med 13 procent av de maritima näringarnas varuexport. Maritim teknik och produktion var också det enda området med ett positivt handelsnetto, 4,1 miljarder år 2013 och 4,4 miljarder år 2014.

Tabell 5 Varuexport efter område i tkr, år 2013 och 2014

	2013	Andel	2014	Andel
Maritima näringar	6 903 738	100	7 168 947	100
Transport	239 874	3	218 751	3
Maritim teknik och produktion	5 606 225	81	5 877 398	82
Havet som naturresurs	904 462	13	946 239	13
Fritid och turism	124 771	2	97 178	1
Service	28 407	0	29 382	0

Av varuimporten kom mer än hälften av de maritima näringarnas totala import från länder inom EU. Inom områdena Maritim teknik och produktion, Transport och Fritid och turism var andelen från länder i EU över 70 procent. Efter EU-länderna importerades mest från Övriga länder i Europa medan länder utanför Europa stod för en marginell del av de maritima näringarnas varuimport.

Tabell 6 Varuimport efter område och länder tkr, år 2013 och 2014

	Länder	2013	Andel	2014	Andel
Maritima näringar	Totalt	5 501 339	100	6 540 917	100
Maritima näringar	EU28	3 050 898	55	3 643 529	56
Maritima näringar	Övriga Europa	1 589 917	29	2 015 807	31
Maritima näringar	Afrika	44 120	1	30 747	0
Maritima näringar	Nord-, Central- och Sydamerika	334 924	6	423 629	6
Maritima näringar	Asien samt Oceanien	481 480	9	427 205	7
Transport	Totalt	1 002 199	100	1 890 871	100
Transport	EU28	749 335	75	1 419 700	75
Transport	Övriga Europa	222 191	22	416 286	22
Transport	Afrika	4	0	2 032	0
Transport	Nord-, Central- och Sydamerika	21 708	2	28 106	1
Transport	Asien samt Oceanien	8 962	1	24 748	1
Maritim teknik och produktion	Totalt	1 463 459	100	1 470 107	100
Maritim teknik och produktion	EU28	1 005 720	69	1 045 504	71
Maritim teknik och produktion	Övriga Europa	153 301	10	137 853	9
Maritim teknik och produktion	Afrika	105	0	1 185	0
Maritim teknik och produktion	Nord-, Central- och Sydamerika	179 062	12	162 704	11
Maritim teknik och produktion	Asien samt Oceanien	125 270	9	122 861	8
Havet som naturresurs	Totalt	1 790 170	100	2 178 804	100
Havet som naturresurs	EU28	749 161	42	864 678	40
Havet som naturresurs	Övriga Europa	918 636	51	1 079 730	50
Havet som naturresurs	Afrika	140	0	37	0
Havet som naturresurs	Nord-, Central- och Sydamerika	103 471	6	184 525	8
Havet som naturresurs	Asien samt Oceanien	18 761	1	49 834	2
Fritid och turism	Totalt	636 920	100	410 561	100
Fritid och turism	EU28	543 456	85	295 950	72
Fritid och turism	Övriga Europa	18 827	3	19 073	5
Fritid och turism	Afrika	45	0	1 196	0
Fritid och turism	Nord-, Central- och Sydamerika	26 092	4	45 673	11
Fritid och turism	Asien samt Oceanien	48 498	8	48 669	12
Service	Totalt	608 591	100	590 574	100
Service	EU28	3 226	1	17 697	3
Service	Övriga Europa	276 962	46	362 865	61
Service	Afrika	43 825	7	26 297	4
Service	Nord-, Central- och Sydamerika	4 589	1	2 622	0
Service	Asien samt Oceanien	279 989	46	181 093	31

Varuexporten för de maritima näringarna var inte lika koncentrerad till Europa även om lite drygt 40 procent av export gick till EU-länder och med en viss ökning mellan år 2013 och 2014. Nästan 30 procent av varuexporten gick till länder i Asien

samt Oceanien. Det kan till stor del förklaras av området Maritim teknik och produktion som hade en tredjedel av exporten till dessa länder.

Tabell 7 Varuexport efter område och länder i tkr, år 2013 och 2014¹⁸

	Länder	2013	Andel	2014	Andel
Maritima näringar	Totalt	6 903 738	100	7 168 947	100
Maritima näringar	EU28	2 964 796	43	3 302 153	46
Maritima näringar	Övriga Europa	965 670	14	972 340	14
Maritima näringar	Afrika	147 682	2	140 740	2
Maritima näringar	Nord-, Central- och Sydamerika	940 110	14	826 607	12
Maritima näringar	Asien samt Oceanien	1 849 059	27	1 926 993	27
Transport	Totalt	239 874	100	218 751	100
Transport	EU28	128 959	54	186 126	85
Transport	Övriga Europa	91 692	38	14 094	6
Transport	Afrika	693	0	3 056	1
Transport	Nord-, Central- och Sydamerika	13 014	5	10 662	5
Transport	Asien samt Oceanien	5 516	2	4 812	2
Maritim teknik och produktion	Totalt	5 606 225	100	5 877 398	100
Maritim teknik och produktion	EU28	2 081 209	37	2 343 771	40
Maritim teknik och produktion	Övriga Europa	682 802	12	751 999	13
Maritim teknik och produktion	Afrika	118 549	2	134 143	2
Maritim teknik och produktion	Nord-, Central- och Sydamerika	863 874	15	790 047	13
Maritim teknik och produktion	Asien samt Oceanien	1 823 370	33	1 857 333	32
Havet som naturresurs	Totalt	904 462	100	946 239	100
Havet som naturresurs	EU28	723 058	80	726 214	77
Havet som naturresurs	Övriga Europa	144 132	16	156 965	17
Havet som naturresurs	Afrika	25 352	3	225	0
Havet som naturresurs	Nord-, Central- och Sydamerika	5 105	1	12 750	1
Havet som naturresurs	Asien samt Oceanien	6 815	1	50 083	5
Fritid och turism	Totalt	124 771	100	97 178	100
Fritid och turism	EU28	31 457	25	46 042	47
Fritid och turism	Övriga Europa	41 049	33	32 856	34
Fritid och turism	Afrika	657	1	1 051	1
Fritid och turism	Nord-, Central- och Sydamerika	42 997	34	3 891	4
Fritid och turism	Asien samt Oceanien	8 610	7	13 329	14
Service	Totalt	28 407	100	29 382	100
Service	EU28	112	0	0	0
Service	Övriga Europa	5 995	21	16 426	56
Service	Afrika	2 431	9	2 264	8
Service	Nord-, Central- och Sydamerika	15 120	53	9 257	32
Service	Asien samt Oceanien	4 747	17	1 435	5

¹⁸ I tabellen ingår inte redovisning om export till Ej specificerat land därav kan totalen skilja från summan av ingående länder.

För att ta fram statistik om de maritima näringarna har metoden som beskrivits i avsnittet Maritim näringsverksamhet använts. Då statistikområdet är nytt ser vi detta som ett första steg och att under vårens arbete med det förlängda regeringsuppdraget (N2016/08065/MRT) föra en diskussion med användarna om utvecklingen. Det skulle kunna vara ytterligare källor men också den geografiska avgränsningen inom främst området Fritid och turism för att identifiera maritima företag.

Framtiden

Arbetet med regeringsuppdraget att utveckla statistiken kring de maritima näringarna har resulterat i avgränsning av maritim näringsverksamhet och ekonomisk statistik kopplat till det. I arbetet har flera aspekter och delar av de maritima näringarna gått igenom. Vissa delar av näringarna har kunnat ses som maritima direkt under arbetet medan andra delar har varit mindre självklara. Tiden för arbetet med uppdraget har varit begränsad och området är nytt statistikområde varvid ytterligare utvecklingsarbeten bör övervägas för att minska under- och över- och vattenmyndighetens förslag om indikatorer och modell för uppföljning av hur de maritima näringarna utvecklas i förhållande till visionen i den maritima strategin. *Konkurrenskraftiga, innovativa och hållbara maritima näringar som kan bidra till ökad sysselsättning, minskad miljöbelastning och en attraktiv livsmiljö.*

Maritim turism är kanske det område som har varit svårast att mäta. Turism i sig är svår att avgränsa och att sedan lägga på den maritima aspekten gör det inte enklare. Ett område som är undersökt men där vi ännu inte fått tillgång till uppgifter är gästhamnar som kan ses som maritima. Det kan även vara möjligt att använda annan statistik eller information med en geografisk avgränsning för att identifiera företag utöver Inkvarteringsstatistiken som är officiell statistik. I Inkvarteringsstatistiken behöver dessutom kvaliteten på kopplingen mellan anläggningsidentiteten och identiteten i Företagsregistret förbättras för att kunna få med samtliga anläggningar som bör ingå i den geografiska avgränsningen från kust eller de större sjöarna.

När det gäller området turism bör utvecklingen ske i samarbete med HaV så att uppgifter som tas fram också kan användas i uppföljningsarbetet av den maritima strategin. Eventuellt kan man även ta del av vad som kommer fram i arbetet med regeringsuppdraget "En sammanhållen politik för hållbar turism och växande besöksnäring" som ska slutrapportera den 1 december 2017.

Andra områden som föreslås kunna utredas vidare är t.ex. maritim konsultverksamhet. I tidigare arbeten kring maritima näringar eller som medlemmar hos branschorganisationer finns flera företag som i näringsgrensindelningen återfinns inom Teknisk konsultverksamhet. Dessa har till stor del inte kommit med i den population som ingår i detta arbete då de inte går att särskilja från företag med annan teknisk konsultverksamhet än maritim.

Inom tjänsteområdet finns ingen liknande undersökning som Industrins varu- och produktionsproduktion som man kan använda som komplement till näringsgrensindelningen. Verksamhetsbeskrivningar, årsredovisningar, hemsidor m.m. skulle kunna vara ett alternativ men här är vi osäkra på kvaliteten. Samt att man i de källorna också måste göra tydliga avgränsningar med vad som avses med maritim näringsverksamhet och hur stor andel som är maritim. Önskvärt vore om det gick att utveckla en metod eller hitta någon annan källa som fångar in de företag som klassificeras som maritima.

Även inom partihandel med fiske borde det finnas utvecklingsmöjligheter. Till exempel skulle man kunna titta närmare på om det går att använda undersökningar som baseras på urval som komplement. Urvalsundersökningar innebär att endast en delmängd av företagen undersöks. Dessa företag varierar också mellan undersökningsomgångar och det kan påverka vilka företag som skulle kunna fångas upp som maritima.

Bilaga 1 Deltagare på kick-off 6 september 2016

Business Sweden
CEA (Båtbranschen riksförbund)
Energimyndigheten
Havs- och vattenmyndigheten
Jordbruksverket
Lighthouse
Näringsdepartementet
Sveriges geologiska undersökning, SGU
Sjöfartsverket
Skärgårdsredarna
Sveriges lantbruksuniversitet, SLU
Statistiska centralbyrån, SCB
Svenskt marintekniskt forum
Sveriges hamnar
Sweship
Tillväxtverket
Transportstyrelsen
Vinnova
Västra Götalandsregionen

Bilaga 2 KN-koder för maritim verksamhet

VaruNr	Text
40169400	Fendrar för fartyg eller kajer, även uppblåsbara, av mjukgummi (exkl. varor av poröst gummi)
99230110	Ombyggnad av fartyg och flytande plattformar
56081120	Fisknät, konfektionerade av surrningsgarn eller tågvirke av konstfibrer
56081180	Fisknät, konfektionerade av garn av konstfibrer (exkl. av surrningsgarn eller tågvirke)
63063000	Segel till båtar, segelbrädor eller fordon, av textilmaterial
63072000	Flytvästar och livbälten
73160000	Ankaren och draggar samt delar till dessa varor, av järn eller stål
84871010	Propellrar till fartyg och blad till sådana propellrar, av brons
84871090	Propellrar till fartyg och blad till sådana propellrar (exkl. av brons)
90158099	Instrument och apparater för oceanografi (exkl. elektroniska mm)
95062100	Segelbrädor för vattensport
95071000	Spön
95072010	Fiskkrokar utan tafs
95072090	Fiskkrokar med tafs
95073000	Spinn- och flugrullar
95079000	Redskap för fiske med rev; landningshåvar, fjärlshåvar och liknande håvar; lockfåglar mm
99233120b	Reparation och underhåll av motorer och turbiner, ej motorer till luftfartyg, bilar, motorcyklar och mopeder
99233150a	Reparation av fartyg
99530110q	Andra icke lastbärande fartyg
84072900	Förbränningskolvmotorer med gnisttändning och med fram- och återgående eller roterande kolvar, för fartygsdrift mm
84081023	Förbränningskolvmotorer med kompressionständning, för fartyg för öppen mm med en effekt av <= 50 kW
84081041	Förbränningskolvmotorer med kompressionständning, för fartyg för öppen sjö mm med en effekt av > 100 kW men <= 200 kW
84081051	Förbränningskolvmotorer med kompressionständning, för fartyg för öppen sjö mm med en effekt av > 200 kW men <= 300 kW
84081059	Förbränningskolvmotorer med kompressionständning, för fartygsdrift, nya, med en effekt av > 200 kW men <= 300 kW (exkl. mm)
84081061	Förbränningskolvmotorer med kompressionständning, för fartyg för öppen sjö mm
84081069	Förbränningskolvmotorer med kompressionständning, för fartygsdrift, nya, med en effekt av > 300 kW men <= 500 kW mm
84081071	Förbränningskolvmotorer med kompressionständning, för fartyg för öppen sjö mm med en effekt av > 500 kW men <= 1 000 kW
40169400	Fendrar för fartyg eller kajer, även uppblåsbara, av mjukgummi (exkl. varor av poröst gummi)
84871010	Propellrar till fartyg och blad till sådana propellrar, av brons
84871090	Propellrar till fartyg och blad till sådana propellrar (exkl. av brons)
99425999a	Montering och installation av fartygspropellrar tillverkade vid det egna arbetsstället
40169400	Fendrar för fartyg eller kajer, även uppblåsbara, av mjukgummi (exkl. varor av poröst gummi)
16041997a	Färdiglagad mat av all slags fisk, färsk eller fryst